

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

II Міжнародна науково-практична конференція

“Актуальні проблеми хімії та хімічної технології”

21-22 листопада 2024 року

КИЇВ НУХТ 2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

**II Міжнародна науково-практична
конференція**

“Актуальні проблеми хімії та хімічної технології”

21-22 листопада 2024 року

КИЇВ НУХТ 2024

УДК 54, 66, 378

Матеріали II-ї Міжнародної науково-практичної конференції “Актуальні проблеми хімії та хімічної технології”, 21-22 листопада 2024 р. – К.: НУХТ, 2024 р. – 261 с.

Видання містить тези доповідей II-ї Міжнародної науково-практичної конференції “Актуальні проблеми хімії та хімічної технології”.

Розглянуто проблеми фундаментальної та прикладної хімії, харчової і косметичної хімії, та викладання хімії і хімічної технології у ВНЗ.

Редакційна колегія: Г.М.Біла, Т.М.Бойчук, С.П.Бондаренко, О.В.Подобій.

Розглянуто та схвалено вченою радою НУХТ
Протокол № 3 від 28 листопада 2024 р.

7. ОСОБЛИВОСТІ ОДЕРЖАННЯ ЕПІДЕРМАЛЬНОГО ФАКТОРУ РОСТУ ЛЮДИНИ ДЛЯ ПОТРЕБ ЕСТЕТИЧНОЇ ТА ЛІКУВАЛЬНОЇ КОСМЕТОЛОГІЇ

Анна Прокопенко, Олена Подобій

Національний університет харчових технологій, м. Київ

Юрій Пенчук

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, м. Київ

anna.prokopenko@roche.com

Вступ

Епідермальний фактор росту (EGF) відіграє ключову роль у загоєнні ран і підтримці гомеостазу тканин, регулюючи виживання, проліферацію, міграцію та диференціювання клітин. Відомо, що екзогенне введення біоідентичного людського рекомбінантного епідермального фактору росту (rhEGF) сприяє загоєнню ран шкіри, хоча найбільше rhEGF використовується в системах доставки ліків і нанотехнологіях. EGF чинить мітогенну дію, зв'язуючись із мембранним рецептором (рецептор епідермального фактору росту [EGFR]), що здатен регулювати ріст клітин, проліферацію, диференціювання та виживання серед інших біологічних ефектів [1].

Удосконалення технологій рекомбінантної ДНК дозволило виробляти людський рекомбінантний EGF у великих кількостях [2]. Були проведені поглиблені дослідження участі rhEGF у загоєнні хірургічних ран, опікових ран і діабетичних виразок стопи [3]. Однак, через короткий період напіврозпаду, велику молекулярну масу та відсутність тривалої стабільної форми [4] трансдермальна доставка rhEGF становить значну клінічну проблему та потребує удосконалення технології його виділення та очищення.

Епідермальний фактор росту має великий потенціал у використанні при лікуванні дерматологічних патологій, включаючи рани, вугреподібні розлади, дерматити і випадання волосся, а також підлягає обговоренню для подальших розробок в галузі естетичних застосувань.

Матеріали і методи

Діалізна установка: Spektra/Pore Dialysis Tubing system, 3 kDa MWCO.

Мембрана для діалізації: Sartocoon Slice Cassete.

Концентратори: Amiconcentrifugal filters, 3kDa MWCO, для великих об'ємів.

Фільтри: 0,22 мкм (Millipore, MERCK).

ВЕРХ колонка та препаративна гель-фільтраційна колонка: Superdex 30 Increase.

ВЕРХ система: ThermoFisher UltiMate 3000.

Афінна колонка: Ni-NTA.

Іонообмінна колонка: Q-Sepharose.

Система для проведення препаративної хроматографії: ÄKTA process.

Результати

Перед етапом іоннообмінної хроматографії проводили концентрацію ультрафільтрацією. Ультрафільтрація проводиться з використання відповідної установки, що являє собою помпу та резервуар зі зразком.

З метою подальшого розділення білкових молекул залежно від іонної сили їх зв'язування до носія колонки, зразок пропускається через колонку, попередньо врівноважену буферним розчином 30 мМ К-РО₄, рН 7,0, зі швидкістю (приблизно 3-4 CV/год). Після цього білок елюється буферним розчином 30 мМ К-РО₄, 500мМ КСІ рН 7,0 зі швидкість (3-4CV/год).

Після первинного очищення зразок концентрується до необхідного об'єму (0,2 CV) для подальшого завантаження на гель-фільтраційну колонку. Хроматографія проводиться з використанням буферного розчину 50 мМ К-РО₄, 150мМ КСІ, рН 7,5.

Для перевірки афінності та авідності білка до його рецептору використовуються два біохімічні методи: імуноферментний аналіз (для перевірки кількості зв'язаних молекул EGF з їх рецепторними у зразку) та метод поверхнево-плазмонного резонансу (для перевірки кінетики реакції взаємодії обох молекул).

Для перевірки ефективності дії молекул виділеного та очищеного EGF проводиться проліферативний есей на ракових клітинах ссавців, визначаючи активність та якість продукту в умовах *in vitro*. Ступінь чистоти продукту становить 99,999 %.

Висновки

Реалізація даного методу виділення та очищення дозволить одержати епідермальний фактор росту людини в стабільній формі, що дозволить його використовувати в естетичній та лікувальній косметології.

Література

1. Yang S, Geng Z, Ma K, Sun X, Fu X. Efficacy of topical recombinant human epidermal growth factor for treatment of diabetic foot ulcer: a systematic review and meta-analysis. *Int J Low Extrem Wounds*. 2016;15(2):120-125.
2. Dogan S, Demirer S, Kepenekci I, et al. Epidermal growth factor-containing wound closure enhances wound healing in non-diabetic and diabetic rats. *Int Wound J*. 2009;6(2):107-115.
3. Krishnamurthy R, Manning MC. The stability factor: importance in formulation development. *Curr Pharm Biotechnol*. 2002;3(4):361-371.
4. Choi SM, Lee KM, Kim HJ, et al. Effects of structurally stabilized EGF and bFGF on wound healing in type I and type II diabetic mice. *Acta Biomater*. 2018;66:325-334.